

แรงบันดาลใจ ... ๓



พระมหาสุวิทย์ วิชูเชตโก ป.ธ.๙

คำนำ

ผู้คนไม่น้อยในโลกนี้
ไม่รู้ว่าคุณค่าของชีวิตนั้นอยู่ที่ไหน
ชีวิตในโลกนี้จึงวุ่นวาย
ไปกับการแสวงหาอันไม่มีที่สิ้นสุด
ทั้งที่สิ่งที่มีค่ามากที่สุดนั้น
ไม่ต้องไปแสวงหาที่ไหนเลย
เพราะสิ่งนั้น คือ ความดี
ซึ่งล้วนแต่มีอยู่แล้วในตัวเรา
เพียงแต่บางครั้ง
เราอาจขาดแรงบันดาลใจ
ที่จะนำสิ่งดีๆ เหล่านั้นออกมาใช้

แต่ถ้าหากเราลองสังเกตสักนิด
เราจะพบว่าในชีวิตของเรานี้
ยังมีสิ่งต่างๆ มากมาย
ที่จะช่วยให้เราเกิดแรงบันดาลใจ
นำพลังแห่งความดีออกมาใช้
ได้อย่างน่าอัศจรรย์ทีเดียว

พระมหาสุวิทย์ วิชูเชสโก ป.ธ.๘
วัดพระธรรมกาย จ.ปทุมธานี

สารบัญ



๑. ความสะอาด วัดความเจริญ -----	๗
๒. วิชาของชีวิต-----	๑๓
๓. ระลึกบุญอยู่เสมอ -----	๒๓
๔. ก็ยังดี -----	๓๓
๕. รักษาใจ -----	๔๑
๖. สามีคดียังดี มีพลัง -----	๔๙
๗. ชีวิตที่ไม่ประมาท-----	๕๕



๑

ความสะอาด วัตความเจริญ



ความสะอาดตา

พาสะอาดใจ

ความสะอาดใจ

นำมาซึ่งความสุข ความเจริญ

ผู้รักความสะอาด ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน

ย่อมทำให้ที่แห่งนั้นเจริญรุ่งเรือง

ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ สถาบันพัฒนาข้าราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำคณะผู้บริหาร โรงเรียน-
เรียนปริยัติสามัญ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าอาวาส
เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ ประมาณ ๘๐ รูป
จากทั่วประเทศ มาดูงานด้านการศึกษา และ
การรักษาสิ่งแวดล้อมของวัดพระธรรมกาย

เนื่องจากเห็นว่าวัดพระธรรมกายสามารถ
จัดการเรียนการสอนได้ดี มีผู้สอบผ่านบาลีมาก
ที่สุดเป็นอันดับ ๑ ของประเทศ นอกจากนี้วัด
ยังมีความสะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบเรียบร้อย

ครั้งนั้นผู้เขียนได้เป็นตัวแทนของวัด
นำคณะพระภิกษุไปต้อนรับ โดยนำชมวัดและ
ตอบข้อซักถาม คำถามที่ถามตรงกันคือ “มี
หลักการบริหารวัดอย่างไร วัดจึงสะอาดร่มรื่น
และเจริญก้าวหน้าอย่างนี้”

ผู้เขียนตอบว่า “คณะผู้บุกเบิกสร้างวัด โดยเฉพาหหลวงพ่อเจ้าอาวาส และคุณยายอาจารย์* ถือหลักว่าวัดที่จะมีความเจริญก้าวหน้า ต้องไม่ขาด ๓ เสียงเหล่านี้ คือ

๑. เสียงกวาดวัด ทำความสะอาด
๒. เสียงสวดมนต์ ภาวนา
๓. เสียงเทศน์สอนธรรมะ”

คณะผู้บริหารที่มาดูงานชอบใจคำตอบนี้มาก เพราะอยู่ในวิสัยที่ทุกๆ วัดทำได้ ทั้งยังสนใจที่จะนำหลักการนี้ไปใช้อีกด้วย

จะเห็นได้ว่า วัดของเรามีชื่อเสียงมากในเรื่องความสะอาด และผู้ที่เป็นภาพลักษณ์ที่เด่นชัดที่สุดในเรื่องความสะอาด ก็คือคุณยาย

* คุณยายอาจารย์อุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย

คุณยายรักความสะอาดมาก ทำความสะอาดเก่ง หากใครได้เห็นเวลาที่ท่านทำความสะอาด ก็จะรักการทำมาสะอาดตามไปด้วย เพราะท่านทำความสะอาดอย่างขมิ้มมัน ไร่เรียง เบิกบานในงานที่ทำ แม้แต่การขัดห้องน้ำ ท่านก็ทำอย่างเต็มอกเต็มใจ

ศิษย์ทั้งหลายจึงรู้ว่า นี่คือวิธีการขัดใจให้ใสสะอาดได้จริงๆ ทุกคนจึงเต็มอกเต็มใจขัดห้องน้ำ ทำความสะอาดอย่างสนุกสนาน เบิกบาน ทำไป ยิ้มไป ด้วยใจที่สบาย เกลี้ยงเกลา และรู้เลยว่าเราได้บุญมากจริงๆ

คุณยายเป็นผู้นำในการทำมาสะอาด ท่านจะทำไปสอนไป และคอยให้กำลังใจว่า

“เราทำให้ดีตั้งแต่ชาตินี้ ชาติต่อไปก็สบาย ทุกครั้งที่เราขัดส้วมให้สะอาด ใจเราก็สะอาด วิมานก็สะอาดไปด้วย บุญอยู่ที่ใจ

ใจเป็นอย่างไร บุญก็นำไปอย่างนั้น”

เรื่องความสะอาดของห้องน้ำนี้ มีผู้ใหญ่
ในวงสังคมท่านหนึ่ง ถึงกับปรารภว่า

“วัดพระธรรมกาย เขามีอะไรดีนะ คน
ถึงได้เข้าวัดกันมากมาย เขาลือกันว่าห้องน้ำที่
วัดนี้สะอาดมาก ถ้ามีโอกาสจะไปดูสักหน่อย”

ความสะอาดจึงเป็นเครื่องวัดความเจริญ
ได้ โดยเฉพาะความสะอาดของห้องน้ำ ซึ่งอยู่
ในที่ลับตา ย่อมสามารถบ่งบอกถึงความเจริญ
ที่อยู่ภายในจิตใจได้ ความสะอาดของวัดพระ-
ธรรมกาย จึงสะท้อนถึงความเจริญแห่งจิตใจ
ของคุณยายได้อย่างชัดเจน

เพราะเรารักความสะอาดกันอย่างนี้
วัดของเราจึงงามสง่า เจริญตา เจริญใจ และ
จะเจริญยิ่งขึ้นไป ด้วยความสะอาดทั้งภาย
นอก และภายในใจของเรา



๒

วิชาของชีวิต

โลกนี้

เป็นตั้งอาณาจักรแห่งวิชาความรู้
ที่คอยให้มนุษย์มาศึกษาค้นคว้า
ใครจะศึกษาวิชาใด
ศึกษามากน้อยแค่ไหนก็ย่อมได้
เพราะขึ้นชื่อว่า การศึกษา
ย่อมเป็นสิ่งที่มีความค่าต่อชีวิต

เพียงแต่...จะมีใครบ้างที่รู้ว่า
สุดยอดของวิชาความรู้
มีอยู่เพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น
นั่นคือ วิชาของชีวิต
เป็นวิชาที่...หากใครยังไม่ได้ศึกษา
ต้องถือว่าตลอดชีวิตที่ผ่านมา
ว่างเปล่า...น่าเสียดายเป็นที่สุด

มีศาสตราจารย์คนหนึ่ง เป็นผู้มีความ
รู้มาก รอบรู้ทุกอย่าง วันหนึ่งเขาต้องเดินทาง
โดยเรือเพื่อข้ามมหาสมุทร ในขณะที่อยู่บนเรือ
เวลาที่เขารู้สึกเหงา เขาก็จะไปคุยกับกัปตัน และ
ด้วยความที่เขาเป็นคนรอบรู้ในทุกเรื่อง จึง
ทำให้กัปตันเลื่อมใสในตัวเขามาก

เย็นวันหนึ่ง ขณะที่คุยกัน ศาสตราจารย์ได้ถามกัปตันว่า

“กัปตันคุณเคยเรียนวิชาอย่างหนึ่งไหม”

“วิชาอะไรครับ”

“ประวัติศาสตร์”

“ไม่เคยเรียนครับ”

“น่าเสียดายที่ไม่เคยเรียน เพราะวิชาประวัติศาสตร์นี้ บอกเรื่องราวของชีวิตได้หลายๆ อย่าง เขาถือกันว่า คนที่ไม่ได้เรียนวิชานี้ ต้องเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ ถึงหนึ่งในสี่ของชีวิตทีเดียว”

กัปตันฟังแล้วก็รู้สึกไม่สบายใจ เพราะเขาเชื่อถือในความรู้ของศาสตราจารย์มาก

เย็นวันต่อมา เขาก็คุยกับศาสตราจารย์เช่นเคย ด้วยหวังว่า ศาสตราจารย์จะแนะนำความรู้ใหม่ๆ ให้บ้าง ศาสตราจารย์ก็ถามเขาอีกว่า

“กัปตันคุณเคยเรียนวิชาอย่างหนึ่งไหม”

“วิชาอะไรครับ”

“ภูมิศาสตร์”

“ไม่เคยเรียนครับ”

“น่าเสียดายมากนะที่ไม่เคยเรียน เพราะ วิชาภูมิศาสตร์นี้ ทำให้เรารู้จักโลกได้กว้างขึ้น เขา ถือกันว่า คนที่ไม่ได้เรียนวิชานี้ ต้องเสียเวลาไป โดยเปล่าประโยชน์ ถึงครึ่งหนึ่งของชีวิตทีเดียว”

วันต่อมาเมื่อคุยกัน กัปตันก็ถูกถามอีก เช่นเคยว่า

“กัปตันคุณเคยเรียนวิชาอย่างหนึ่งไหม”

“วิชาอะไรครับ”

“ปรัชญา”

“ไม่เคยเรียนครับ แต่ฟังชื่อก็ไม่รู้เรื่อง แล้วครับ”

“โอ...น่าเสียดายที่ไม่เคยเรียน เพราะวิชา
ปริญญานี้เป็นวิชาชั้นสูง เป็นต้นกำเนิดของทุกๆ
วิชา เขาถือกันว่าคนที่ไม่ได้เรียนวิชานี้ ต้อง
เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ ถึงสามในสี่ของ
ชีวิตทีเดียว”

กับต้นบ่นเสียดาย และเสียใจที่มีชีวิตสูญ
เปล่าไปมากมายขนาดนั้น เขาไม่สบายใจ จน
นอนไม่หลับ จึงขึ้นไปบนดาดฟ้าเรือ เผื่อครุ่น
คิดถึงชีวิตที่ผ่านมาด้วยความเศร้า แต่แล้วทันใด
นั่นเอง เขากลับพรวดพราดวิ่งลงมาเคาะประตู
เรียกศาสตราจารย์

“ศาสตราจารย์ฯ ตื่นหน่อยครับ ท่าน
ศาสตราจารย์”

“เรียกผมทำไม นี่มันตีมากแล้วนะ”

“ผมอยากทราบว่า ท่านเคยเรียนวิชา
หนึ่งไหม”

“วิชาอะไร”

“ว่ายน้ำครับ ท่านเคยเรียนไหม”

“ไม่เคยเลย และฉันก็ว่ายน้ำไม่เป็นด้วย”

“แยะเลยครับท่าน ผมไม่ได้เรียนวิชาที่ท่านถามมา นับว่าเสียเวลาไปก่อนชีวิต แต่ท่านไม่ได้เรียนวิชาว่ายน้ำมา ท่านคงต้องเสียทั้งชีวิต”

“ทำไมล่ะ”

“เรือของเราเร็ว และมันกำลังจะจมครับ”

.....

เภทภัยทั้งหลายที่เกิดขึ้นในชีวิต จึงเป็นดั่งบททดสอบว่า ในบรรดาวิชาความรู้ที่มีให้ศึกษาอย่างมากมายนั้น วิชาใดที่จำเป็นต่อชีวิตเราอย่างแท้จริง ดังเช่น กับตันผู้ดูเหมือนว่าจะไม่ค่อยมีความรู้สักเท่าใด แต่วิชาว่ายน้ำที่เขามี

กลับเป็นสิ่งที่ช่วยเขาได้ ในยามที่เรืออัปปาง

เมื่อเราทุกคนต่างก็เป็นผู้เดินทางไกลใน
วิภวภูตสงสาร อันเป็นการเวียนว่ายในทะเลแห่ง
ความทุกข์ เราจะไปถึงฝั่งแห่งความสุขได้นั้น
จำเป็นต้องมีวิชาติดตัว ที่เรียกว่าวิชาของชีวิต

วิชาของชีวิต คือการศึกษารวมปฏิบัติ
ฝึกใจให้บริสุทธิ์หยุดนิ่ง เข้าสู่ความสุขภายใน
อันจะนำมาซึ่งปัญญาที่สว่างไสว และใจที่เปี่ยม
ไปด้วยพลัง เพื่อให้สามารถเดินทางได้อย่าง
เข้มแข็งและปลอดภัย จวบจนถึงฝั่งแห่งความสุข
ที่แท้จริงได้ในที่สุด

วิชาของชีวิตจึงเป็นวิชาที่เราต้องใส่ใจ
ขวนขวายเรียนรู้ให้ได้เป็นอันดับแรก เพราะวิชา
นี้คือ วิชาเพื่อการดับทุกข์นั่นเอง

ไม่ว่าทะเลแห่งความทุกข์

จะเว้งว่าง

นำหวาดกลัวเพียงใด

ขอเพียงเรามีวิชาของชีวิตติดตัวไว้

เราย่อมจะปลอดภัยแน่นอน



๓

ระลึกอยู่เสมอ

คงมีบางครั้งที่เรารู้สึกว่า
อยากย้อนเวลากลับไป
เพื่อใช้ชีวิตให้ดีกว่าที่ผ่านมา
บางครั้ง...ที่นึกเสียใจว่า
เราน่าจะทำในสิ่งที่ดีกว่านั้น

ความรู้สึกเหล่านี้
ล้วนเป็นสิ่งที่ทรมาณใจ
เป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้นเลย
คงจะดีไม่น้อย...
ถ้าหากเราสามารถรู้ว่า
จะดำเนินชีวิตให้ดีที่สุดได้อย่างไร
เพื่อที่เราจะไม่ต้องหวนกลับมา
นึกเสียใจในชีวิตที่ผ่านมาอีกเลย

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีพระราชอาองค์
หนึ่ง มีความคิดว่า การที่พระองค์จะทำทุกอย่าง
ได้ดี โดยไม่ต้องเสียใจในภายหลังเลยนั้น พระ
องค์จะต้องรู้ว่า

๑. งานใด สำคัญที่สุด
๒. เวลาใด เป็นเวลาที่ดีที่สุด
๓. ใคร คือ บุคคลที่สำคัญที่สุด

พระองค์จึงให้ประกาศว่า ใครที่สามารถตอบคำถามทั้งสามข้อนี้ได้ จะได้รับรางวัลอย่างงาม เมื่อนักปราชญ์ทั้งหลายพากันมาเข้าเฝ้าเพื่อตอบคำถาม กลับไม่มีผู้ใดเลยที่ตอบได้ถูกใจพระองค์

ในที่สุดพระองค์ก็นึกถึงฤๅษีผู้หนึ่ง ซึ่งมีชื่อเสียงเลื่องลือว่า มีสติปัญญาเฉียบแหลมยิ่งนัก ฤๅษีผู้นี้พักอาศัยอยู่บนภูเขาสูง และไม่ต้อนรับใครนอกจากชาวบ้านธรรมดา

พระราชาก็เดินทางไปยังภูเขาแห่งนั้น โดยสั่งให้เหล่าองครักษ์รออยู่ที่เชิงเขา ส่วนพระองค์ได้ปลอมตัวเป็นสามัญชน ขึ้นภูเขาไปพบฤๅษีแต่เพียงลำพัง

เมื่อได้พบฤๅษีกำลังขุดดินอยู่หน้ากระท่อม พระองค์ทรงเข้าไปทักทาย แล้วถามปัญหาทั้งสามข้อนั้น

ฤๅษีฟังด้วยความตั้งใจ แต่หาได้ตอบ
คำถามไม่ ยังคงตั้งหน้าตั้งตาขุดดินต่อไป พระ
ราชาเห็นฤๅษีเหนื่อยหอบ จึงเกิดความสงสาร
เข้าไปช่วยขุดดินแทน

พระองค์ขุดดินอยู่หลายชั่วโมง ก็ยังคง
ไม่ได้รับคำตอบใดๆ จากฤๅษี จนเมื่อเวลาพลบค่ำ
พระราชาและฤๅษี ก็ได้เห็นชายผู้หนึ่งได้รับ
บาดเจ็บ วิ่งมาล้มลงสิ้นสติอยู่ตรงหน้า

พระราชาจึงตรงเข้าไปช่วยเหลือ ห้าม
เลือดที่บาดแผลของชายผู้นั้น แล้วพาเข้าไปพัก
ในกระท่อม ฝ้าดูแลเขาจนรุ่งเช้า

เมื่อชายผู้นั้นฟื้นขึ้นมาเห็นพระราชา เขา
จำพระองค์ได้ จึงเล่าว่าพี่ชายของเขาเสียชีวิต
ในสงคราม และถูกพระราชาสั่งยึดทรัพย์สิน
ทั้งหมด เขาแค้นใจจึงมาดักรอที่เชิงเขา เพื่อจะ
ลอบปลงพระชนม์ แต่รออยู่นานก็ไม่เห็นพระ-

องค์กลับลงมา

เขาตัดสินใจออกจากที่ซ่อนเพื่อตามหา พระราชา จนกระทั่งองค์แรกของพระองค์เห็น เข้า จึงเกิดการต่อสู้กันขึ้น เขาได้รับบาดเจ็บ หลบหนีมา และกลับรอดตายด้วยความช่วยเหลือของพระองค์ เขาลำบากในพระคุณครั้งนี้ และขออุทิศชีวิตรับใช้พระองค์ตลอดไป

พระราชาและชายผู้นั้นจึงได้ปรับความ เข้าใจ และให้อภัยต่อกัน

จากนั้นพระราชาได้เดินเข้าไปหาฤๅษี เพื่อกล่าวคำอำลา และถามคำถามสามข้อนั้น เป็นครั้งสุดท้าย

ในที่สุดฤๅษีจึงกล่าวว่า “คำถามทั้งสาม ข้อนั้น ท่านย่อมได้รับคำตอบหมดแล้ว”

“หมายความว่าอย่างไรหรือ ท่านฤๅษี”
พระราชาถามด้วยความงุนงง

“เมื่อวานนี้ ถ้าท่านไม่สงสารฉัน ไม่ลงมือช่วยฉันขุดดิน ท่านก็คงกลับไปและถูกลอบทำร้าย เพราะฉะนั้นการช่วยฉันขุดดิน จึงเป็นงานที่สำคัญที่สุด

เวลาขณะที่ท่านช่วยฉันขุดดิน คือเวลาที่ดีที่สุด และฉันก็คือคนสำคัญที่สุดสำหรับท่าน

ต่อมา เมื่อชายผู้บาดเจ็บวิ่งมาล้มลงสิ้นสติ หากท่านไม่ช่วยเขา เขาอาจตายโดยไม่ได้ปรับความเข้าใจกับท่าน

ฉะนั้น การรักษาพยาบาลชายผู้นั้น จึงเป็นงานที่สำคัญที่สุด เวลาขณะที่ท่านรักษาเขา ก็เป็นเวลาที่ดีที่สุด และเขาย่อมเป็นคนสำคัญที่สุดสำหรับท่าน

โปรดระลึกเสมอว่า คนเราเกิดมาเพื่อทำความดี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

ดังนั้น...

งานที่สำคัญที่สุด คือ การทำความดี

เวลาที่ดีที่สุด คือ เวลาปัจจุบัน เพราะ
เป็นเพียงเวลาเดียว ที่เราเป็นเจ้าของอย่าง
แท้จริง

**คนที่สำคัญที่สุด ก็คือ คนที่เราอยู่ร่วม
ด้วย** เพราะเป็นบุคคลใกล้ตัวที่เราสามารถทำดี
ต่อเขาได้ง่ายที่สุด”

.....

ทุกคนในโลกนี้ ล้วนปรารถนาที่จะดำเนิน
ชีวิตอย่างดีที่สุด

บางคน จึงเลือกทำแต่งงานที่คิดว่ายิ่งใหญ่
บางคน ก็เฝ้ารอเวลา รอโอกาสอยู่ร่ำไป
ในขณะที่บางคน ก็มีวแต่เดินทางท่องเที่ยว

เที่ยวแสวงหา เพราะคิดว่าสิ่งดีๆ คงจะอยู่ในที่
แสนไกล

แท้จริงแล้ว สิ่งที่ดีที่สุดนั้น อยู่ใกล้แสน
ใกล้ และพร้อมที่จะให้เราเป็นเจ้าของได้ทันที

ขอเพียงให้เรา มีสติ ระลึก รู้ อยู่ เสมอว่า

งานใด สำคัญที่สุด

เวลาใด ที่ดีที่สุด

และใคร คือ คนที่สำคัญที่สุด

เพียงเท่านั้น เราก็สามารถทำในสิ่งที่ดีที่สุด
ได้เสมอ

เพื่อให้ทุกคืนวันของเรา

เป็นวันเวลาแห่งประโยชน์สุข

อันน่าภาคภูมิใจ

นึกถึงครั้งใด...ก็สุขใจไม่รู้ลืม



๔

ก็ยังมี...

ใครๆ ก็ชอบพูดว่า
“เส้นทางสู่ความสำเร็จ
ไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ”
แต่เมื่อชีวิต
ต้องพบกับอุปสรรคเข้าจริงๆ
กลับพูดกันว่า

“ทำไมถึงต้องเป็นเรา”
 “ทำไมเราถึงโชคร้าย”
 และอื่นๆ อีกมากมาย
 รวมทั้ง “ไม่ไหวแล้ว”
 เราลองมาดูสิว่า
 ผู้ที่รักการฝึกตัวนั้น
 เมื่อพบอุปสรรคขวางหน้า
 เขาจะพูดว่าอย่างไร

สมัยหนึ่ง พระลัมมาสัมพุทธเจ้าประทับ
 อยู่ที่วัดเชตวัน พระปุณณะได้เข้าไปเฝ้า และ
 กราบทูลขอโอวาท เพื่อจะไปบำเพ็ญเพียร ยัง
 ต่างเมือง

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนว่า ความ
 เพลิดเพลินยินดี ติดใจในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส

เป็นเหตุแห่งทุกข์

ส่วนความไม่เพลิดเพลिन ไม่ยินดี ไม่ติดใจ
ในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส เป็นความดับทุกข์

เมื่อพระปุณณะเข้าใจดีแล้ว พระพุทธ-
องค์จึงตรัสถามว่า

“ปุณณะ เธอจะไปบำเพ็ญเพียร ณ ที่
แห่งใด”

“ข้าพระองค์ จะไปบำเพ็ญเพียร ณ สุนา-
ปรันตชนบท พระเจ้าข้า”

“ปุณณะ ชาวสุนาปรันตะดูร้ายนัก ถ้า
เขาตำเธอ เธอจะทำอย่างไร”

“ข้าพระองค์จะคิดว่า ยั้งดีที่เขาไม่ตีด้วย
ฝ่ามือ”

“ถ้าเขาตีด้วยฝ่ามือละ ปุณณะ”

“ก็ยังมีที่เขาไม่ขว้างปาด้วยก้อนดิน
พระเจ้าข้า”

“ถ้าเขาขว้างปาด้วยก้อนดินล่ะ ปุณณะ”

“ก็ยังมีที่เขาไม่ตีด้วยท่อนไม้ พระเจ้าข้า”

“ถ้าเขาตีด้วยท่อนไม้ล่ะ ปุณณะ”

“ก็ยังมีที่เขาไม่ทำร้ายด้วยศาสตรา พระ-
เจ้าข้า”

“ถ้าเขาทำร้ายด้วยศาสตราล่ะ ปุณณะ”

“ก็ยังมีที่เขาไม่ฆ่าด้วยอาวุธอันแหลมคม
พระเจ้าข้า”

“ถ้าเขาฆ่าด้วยอาวุธอันแหลมคมล่ะ
ปุณณะ”

“ถ้าเขาฆ่าด้วยอาวุธอันแหลมคม ข้า
พระองค์จะคิดว่า ก็ยังมี เพราะว่าในโลกนี้ยัง

มีผู้ที่เกลียดชังร่างกายและชีวิต พวกมันแสวงหา
อาวุธทำลายชีวิต ส่วนข้าพระองค์ไม่ต้องไป
แสวงหาให้ลำบากเลย”

“ดีแล้ว ปุณณะ เธอรู้จักใช้ความขมใจ
และความสงบใจ เห็นทุกอย่างเป็นเรื่องดีอย่างนี้
เธอจะอยู่ในสุนาปรันตชนบทได้”

เมื่อพระปุณณะไปจำพรรษา ณ สุนา-
ปรันตชนบท ท่านได้ปฏิบัติตามโอวาทของพระ-
ศาสดา จนบรรลุวิชา ๓ และสามารถน้อมนำ
ใจของชาวสุนาปรันตະผู้ดุร้าย ให้กลายเป็น
อุบาสก อุบาสิกาผู้นับถือพระรัตนตรัยได้เป็น
จำนวนมาก

.....

“ก็ ยั้งดี” เป็นถ้อยคำที่แสนธรรมดา แต่
ทว่าทรงอานุภาพ ทำให้อุปสรรคทั้งหลายกลายเป็น

เป็นเรื่องเล็กน้อยไปทันที เพราะถ้อยคำนี้มาจาก
ใจที่เข้มแข็ง และสุขุมของผู้ที่รักการฝึกตัว

ความเข้มแข็ง

ทำให้กล้าเผชิญหน้ากับอุปสรรค

ความสุขุม

ทำให้มองเห็นช่องทาง เห็นโอกาสดีๆ

ที่ซ่อนอยู่ในอุปสรรคนั้น

ผู้ที่รักการฝึกตัว

จึงไม่หนี ไม่มีข้ออ้าง ไม่หาข้อแก้ตัว

แต่จะใช้อุปสรรคนั้น

เป็นบันไดฝึกตัวไปสู่ความสำเร็จ



๕

รักษาใจ

ธรรมชาติของใจนั้น
สุดแสนจะว่องไว
พร้อมจะท่องเที่ยวไปได้ทุกที่ทุกเวลา
แม้แต่ช่วงเวลาเพียงเล็กน้อย

ใจก็อาจลอยไปจนตามไม่ทัน
 ผู้ที่ไม่ระวังรักษาใจ
 ปล่อยให้ฟุ้งซ่าน
 จึงมีชีวิตที่สับสน วุ่นวาย
 เป็นอันตรายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ที่เมืองสาวัตถี มีชายหนุ่มคนหนึ่ง ไปขอ
 บวชกับพระสังฆรักขิตเถระผู้เป็นลุงของตน พอ
 บวชแล้ว ก็ลาหลวงลุงไปจำพรรษาที่วัดใกล้
 หมู่บ้านแห่งหนึ่ง

ต่อมา พระหนุ่มได้รับจีวร ๒ ผืน ผืน
 หนึ่งยาว ๗ ศอก อีกผืนหนึ่งยาว ๘ ศอก ท่าน
 เก็บผืนที่ยาว ๗ ศอกไว้ใช้ ส่วนผืนที่ยาว ๘ ศอก
 ท่านตั้งใจจะนำไปถวายหลวงลุง ผู้เป็นอุปัชฌาย์

พอออกพรรษา ท่านก็เดินทางไปเยี่ยม

หลวงลุง พร้อมกับนำผ้าผืนนั้นไปถวาย

หลวงลุงเป็นพระอรหันต์ มีความมักน้อย
สันโดษ จึงบอกว่า “ฉันมีผ้าพอใช้แล้ว เธอจง
เก็บไว้ใช้เองเถิด”

พระหนุ่มกราบเรียนว่า “ผมตั้งใจไว้แล้ว
ว่าจะถวายหลวงลุง ขอให้หลวงลุงช่วยเป็นเนื่อ
นาบุญให้ด้วยเถิด”

แต่หลวงลุงก็ยังคงยืนยันคำเดิม คือให้
พระหลานชายเก็บไว้ใช้

เมื่ออ่อนวอนแล้วอ่อนวอนเล่า หลวงลุง
ก็ไม่รับ พระหนุ่มจึงคิดเอาเองว่า “ที่หลวงลุง
ไม่รับผ้าของเรา แสดงว่าหลวงลุงไม่รักเราเสีย
แล้ว ในเมื่อหลวงลุงไม่รักเรา เราจะอยู่ไปทำไม
สักไปครองเรือนดีกว่า”

ขณะที่นั่งคิดอยู่นั้น พระหนุ่มก็หยิบเอา
พัดใบตาลขึ้นมาพัดให้หลวงลุง มือพัดไปพลาจ

ใจก็คิดไปพลางว่า

“เมื่อสักแล้ว เราจะหาเลี้ยงชีพด้วยการนำผ้า ๘ ศอกนี้ ไปขายเป็นต้นทุน

เมื่อได้เงินแล้ว เราจะซื้อแม่แพะสักตัวหนึ่ง เพราะแพะมีลูกง่าย เลี้ยงไปไม่นาน ก็จะมีลูกหลายตัว เราจะขายแพะ จนกระทั่งมีเงินมีทองแล้วจึงจะหาภรรยาสักคนหนึ่ง

ต่อมาก็จะมีลูก เราได้ลูกชายเป็นเด็กที่น่ารัก เราจะพาครอบครัวกลับมาเยี่ยมหลวงลุง โดยอาศัยเกวียนน้อยเดินทาง ให้ภรรยาเป็นคนอุ้มลูก ส่วนเราเป็นคนขับเกวียน

เมื่อภรรยาเมื่อย เราจะอุ้มลูกแทน แต่นางกลับไม่ยอม ลูกจึงพลัดจากมือนาง ตกลงไปถูกล้อเกวียนทับตาย เราโกรธมาก จึงตีนางด้วยด้ามปั่ว”

“ไปก็”

สิ้นเสียงนั้น พระหนุ่มก็ได้สติ รู้ตัวว่า
ตนได้เอาด้ามพัดฟาดศีรษะหลวงลุงเข้าอย่าง
จังเสียแล้ว

ฝ่ายหลวงลุงก็รู้ด้วยญาณว่าพระหลาน
ชายกำลังใจลอยคิดไปไกลว่า จะตีภรรยา จึง
เปลอเอาด้ามพัดมาฟาดศีรษะของท่าน

พระหนุ่มกลัวความผิด จึงลนลานวิ่งหนีไป
แต่ก็ถูกพระเณรในวัดช่วยกันจับไว้ แล้วพาตัว
ไปเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงมีเมตตาปลอบ
โยนว่า “เธอบวชในศาสนาของเรา ได้ชื่อว่า
เป็นลูกของพระพุทธเจ้า เธออย่าคิดวิตกกังวล
ให้มากไปเลย ธรรมชาติของใจนั้น ชอบรับ
อารมณ์ ชอบเที่ยวไปไกล เป็นภิกษุควรพยายาม
รักษาใจของตนให้พ้นจากบ่วงแห่งมารเถิด”

แล้วตรัสพระคาถาว่า

“ใจอยู่ในร่างกาย ไม่มีรูปร่าง ชอบ
เที่ยวไปไกลตามลำพัง

ผู้ใดควบคุมได้ ผู้นั้นยอมพ้นจากบ่วง
แห่งมาร คือ กิเลส”

พระหนุ่มน้อยใจปฏิบัติธรรมตามเสียง
ของพระบรมศาสดา เมื่อจบพระธรรมเทศนา
ท่านจึงได้บรรลุเป็นพระโสดาบัน

แม้ว่าใจคนเราจะอ่อนไหว ปรวนแปรและ
ล่องลอยไปง่ายแสนง่าย แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่สามารถ
ฝึกหัดให้หยุดนิ่งได้ ด้วยการปฏิบัติธรรม ดังเช่น
พระหนุ่มผู้เคยมีชีวิตที่ล่อแหลมต่ออันตราย
เพราะมัวปล่อยใจให้ฟุ้งซ่าน ยังสามารถพลิกชีวิต
ให้พบกับความสงบสุขได้ เมื่อรู้จักรักษาใจด้วย
การปฏิบัติธรรม

เมื่อเรารู้เท่าทันธรรมชาติของใจ
เราจึงไม่ท้อแท้
แม้ใจของเรายังคงเพลอไพล
หลงล่องลอยไปในบางครั้ง
และเราก็จะไม่รอช้า
ที่จะดูแลรักษาใจ
ให้สงบสุข และปลอดภัย
ด้วยการปฏิบัติธรรม



๖

สามัคคี มีพลัง



ความสามัคคี คือพลังของหมู่คณะ
แม้ว่าต่างคน จะต่างที่มา
ต่างวิถีชีวิต ต่างจิตต่างใจ
แต่เมื่อมีความสามัคคี
รวมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันได้

จะก่อเกิดพลังยิ่งใหญ่
ที่สามารถเอาชนะอุปสรรคต่างๆ
ได้อย่างน่าอัศจรรย์
และเมื่อชนะ...
ก็จะชนะพร้อมกันทั้งหมด
แต่ทว่า...
เมื่อใดก็ตามที่แตกความสามัคคี
เมื่อนั้น
ทั้งหมดคุณก็จะพบกับความหายนะ
อย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้เลย

นายพรานผู้หนึ่งได้กางตาข่ายและโรย
เมล็ดข้าวไว้ดักนก เมื่อนกพิราบฝูงหนึ่ง มาจิก
กินข้าว นายพรานก็ปล่อยตาข่ายลงมาคลุมนก
ไว้ได้ทั้งฝูง นกพิราบเหล่านั้นจึงรวมแรงรวม

ใจกันบินขึ้นอย่างพร้อมเพรียง พวกมันสามารถ
บินขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ทั้งที่มีตาข่ายคลุมอยู่

นายพรานจึงวิ่งตามนกไป เขาวิ่งไป
เรื่อยๆ กระทั่งชาวนาผู้หนึ่งเห็นเข้า ก็ถามนาย
พรานว่า “นี่ท่าน นกบินไปแล้ว ท่านจะตามไป
ทำไม”

นายพรานตอบว่า “ถ้าในตาข่ายมีนก
เพียงตัวเดียว ฉันก็คงไม่ตามมันไปหรอก แต่
นี่เป็นนกทั้งฝูง ฉันจะจับทั้งฝูงเลย”

เวลาผ่านไป จนใกล้พลบค่ำ นกแต่ละ
ตัวในตาข่ายเริ่มมีความเคลียดแย้งกันเอง ตัวนี้
จะไปทางนั้น ตัวนั้นจะเบทางนี้ ตัวโน้นจะกลับรัง
ต่างกระจัดกระจายไปคนละทิศคนละทาง เป็น
เหตุให้ทั้งตาข่ายทั้งนกตกลงสู่พื้นดิน ในที่สุด
นกเหล่านั้นก็ถูกนายพรานรวบได้ทั้งฝูง

ความสามัคคี ได้ทำให้นักตัวเล็กๆ กลายเป็นฝูงนกที่ทรงพลัง ยกตาข่ายของนายพรานบินหนีไปได้ แต่ในทันทีที่แตกความสามัคคี ก็ไม่มีนกตัวใดรอดพ้นจากเงื้อมมือของนายพรานไปได้เลย

ชัยชนะที่เห็นอยู่เบื้องหน้า ต้องกลับกลายเป็นความพ่ายแพ้เช่นนี้ ก็เพราะว่าการแตกความสามัคคี ทำให้พลังของแต่ละคนมีอยู่ กลับกลายเป็นพลังที่หักล้างบั่นทอนกันเอง นับเป็นการทำลายหมู่คณะที่ร้ายแรงยิ่งกว่าการทำลายจากศัตรูใดๆ ทั้งสิ้น

ดังนั้น ในการทำงานเป็นหมู่คณะ หากจะขาดตกบกพร่องในคุณสมบัติข้อใดไปบ้างก็ยังไม่อันตรายเท่าใด แต่จะขาดความสามัคคีนั้นไม่ได้เลย

เพราะความสุข

ความสำเร็จของหมู่คณะ

จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ...

ทุกคนมีความสามัคคี

มีเป้าหมาย และหัวใจเดียวกัน



๗

ชีวิตที่ไม่ประมาท

เรื่องโน้น...ก็สำคัญ

เรื่องนี้...ก็สำคัญ

ดูเหมือนว่าชีวิตคนเรานั้น

มีเรื่องสำคัญที่จะต้องทำอยู่มากมาย

แต่เรื่องไหนๆ

ก็ไม่สำคัญเท่าการทำความดี
คนที่ชอบอ้างว่า
ต้องทำเรื่องโน้น...เรื่องนี้
อ้างว่ายังไม่พร้อมที่จะทำความดี
จึงมีแต่คนธรรมดาเท่านั้น

ในสมัยพุทธกาล พระสารีบุตร อัครสาวก
ผู้เลิศด้วยปัญญา ได้ช่วยพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เผยแผ่พระธรรมอันประเสริฐ ทำให้ผู้คนจำนวน
มากมีธรรมะเป็นที่พึ่ง

ครั้งหนึ่ง ท่านได้รู้จักกับ ฐัญญานิ-
พราหมณ์ ท่านจึงสอนให้พราหมณ์ดำเนินชีวิต
ด้วยความไม่ประมาท คือให้ชวนชวายเป็น
บุญกุศล ควบคู่ไปกับการประกอบอาชีพ

ต่อมาภายหลัง พระสารีบุตรได้ทราบข่าว
ว่า ฐัญญานิพราหมณ์ละเลยการประพฤติปฏิบัติ

ธรรม โดยมีข้ออ้างต่างๆ นานา ยิ่งไปกว่านั้น
เขายังมุ่งแสวงหาทรัพย์สินด้วยการเอารัดเอา
เปรียบผู้อื่น

พระสารีบุตรเห็นว่า พราหมณ์กำลังใช้
ชีวิตด้วยความประมาท ท่านจึงรีบเดินทางไป
เยี่ยม

หลังจากทักทายปราศรัยกันพอสมควร
แล้ว พระสารีบุตรปรารภนาจะตักเตือนพราหมณ์
ให้กลับมาทำความดี และประกอบอาชีพที่สุจริต
ท่านจึงถามพราหมณ์ว่า

“พราหมณ์ ท่านยังเป็นผู้ไม่ประมาทอยู่
หรือเปล่า”

แทนที่พราหมณ์จะรู้สึกตัว กลับตอบว่า

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าจะมีประ
พฤติธรรม เป็นผู้ไม่ประมาทอยู่ได้อย่างไร ใน

เมื่อข้าพเจ้ามีภาระต้องเลี้ยงดู บิดามารดา บุตรภรรยา และข้าทาสบริวารเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังต้องคอยทำกิจธุระให้กับบรรดาแขกหรือ ญาติมิตร ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้กับราชการ ทั้งยังต้องคอยบวงสรวงดวงวิญญาณของบรรพบุรุษและเทวดาทั้งหลาย แม้ร่างกายของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าก็ต้องคอยเอาใจใส่บำรุงอยู่เสมอ

เมื่อข้าพเจ้ามีภาระหนักเช่นนี้ ข้าพเจ้าจะมัวแต่ทำความดี มีชีวิตอยู่กับรายได้เพียงเล็กน้อยได้อย่างไร”

พระสารีบุตรได้ฟังข้ออ้างของพราหมณ์ท่านจึงถามว่า

“คนที่ทำความผิด เมื่อตายไป เขาย่อมถูกยมบาลเอาตัวไปลงโทษในนรก หากเขาจะขอรับรองว่า...อย่าลงโทษข้าพเจ้าเลย ที่ข้าพเจ้า

ละทิ้งความดี มากกระทำผิด ก็เพราะต้องเลี้ยงดู
บิดามารดา...ต้องรับภาระต่างๆ มากมาย...เขา
จะอ้างอย่างนี้ได้หรือไม่”

คำถามของพระสารีบุตร ทำให้พราหมณ์
ต้องตอบว่า

“ไม่ได้เลยท่าน แม้ผู้นั้นจะคร่ำครวญ
เพียงไร ยมบาลก็จะลงโทษเขาจนได้”

พระสารีบุตรถามต่อไปว่า

“ถ้าหากบิดามารดาของคนผู้นั้น จะขอ
ร้องยมบาลว่า...อย่าลงโทษลูกของเราเลย ที่ลูก
ของเราละทิ้งความดี มากกระทำผิด ก็เพราะต้อง
เลี้ยงดูเรา...ต้องรับภาระต่างๆ มากมาย...บิดา
มารดาของคนผู้นั้นจะอ้างอย่างนี้ได้หรือไม่”

“ไม่ได้เลยท่าน แม้บิดามารดาของผู้นั้น
จะคร่ำครวญเพียงไร ยมบาลก็จะลงโทษเขา
จนได้”

คำถามของพระสารีบุตร ทำให้ธัญชานิ-
พราหมณ์สำนึกได้ว่า การที่ตนยกเหตุผลต่างๆ
มาเป็นข้ออ้าง แล้วละทิ้งการทำความดีนั้น เป็น
การดำเนินชีวิตด้วยความประมาทอย่างยิ่ง

เมื่อพระสารีบุตรถามอีกครั้งว่า

“พราหมณ์ ระหว่างคนที่ทำความผิด
เพื่อบิดามารดา กับคนที่ทำความดีเพื่อบิดามารดา
ใครจะดีกว่ากัน”

พราหมณ์ตอบว่า “คนที่ทำความดีย่อม
ดีกว่า”

เมื่อเห็นว่าธัญชานิพราหมณ์ มีความ
เข้าใจถูกต้องแล้ว พระสารีบุตรจึงกล่าวว่า

“พราหมณ์ มีภาระงานมากมาย ที่เป็น
บุญเป็นกุศล และสามารถเลี้ยงดูบิดามารดา
บุตรภรรยา ข้าทาสมบริวารได้ นอกจากนี้กิจ
ทั้งหลายที่เราทำ ทั้งเพื่อตนเองและเพื่อผู้อื่นนั้น

เราย่อมสามารถทำได้อย่างถูกต้องดีงาม ซึ่งนับเป็นการบำเพ็ญบุญอีกด้วย”

ธัญชนานิพราหฺมณฺ์ ซึ่งชมอนุโมทนาใน
ภาชิตของพระสารีบุตร แล้วกลับมามุ่งใจ
ประพฤติธรรม สร้างความดีจนตลอดชีวิต

.....

วันเวลาล่วงมาสองพันกว่าปี ตราบจน
ทุกวันนี้ ปรากฏว่าเหตุผลเดิมๆ อย่างที่ธัญ-
ชนานิพราหฺมณฺ์เคยอ้าง ก็ยังคงมีให้เราได้ยินได้
ฟังกันอยู่เสมอ รวมทั้งตัวเราเองก็อาจจะเคย
เปลออ้างไปบ้างเหมือนกัน

โชคดี...ที่เราได้มารู้ว่า ธัญชนานิพราหฺมณฺ์
อับจนต่อคำถามของพระสารีบุตรอย่างไร เรา
จึงรู้ว่าไม่มีเหตุผลใด ที่สามารถนำมาเป็น
ข้ออ้าง เพื่อละทิ้งการทำความดีได้เลย

ชีวิตที่ไม่ประมาท คือชีวิตที่รักการทำ
ความดี ลังสมบุญบารมี เพราะบุญเท่านั้นที่
สามารถนำความสุข นำความปลอดภัย มาสู่ชีวิต
เราได้ เมื่อเราเป็นผู้มีบุญ เราย่อมสามารถ
เป็นที่พึ่งให้แก่ตนเอง และผู้อื่นได้

แต่ละวันที่ผ่านไป

แม้ชีวิตเรา

ยังคงเต็มไปด้วยภาระหน้าที่

แต่เราจะไม่ละทิ้งความดี

เพราะการทำความดี

คือหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของเรา